

Par rīcības programmas gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgā izpildi 2015.gadā

2014.gada 26.augustā ar Rīgas domes lēmumu Nr.1449 tika apstiprināta aktualizētā Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2011. - 2015.gadam. Saskaņā ar 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" 37.punkta prasībām pašvaldība, kas īsteno rīcības programmu, katru gadu līdz 1.martam iesniedz reģionālajā vides pārvaldē pārskatu par programmas izpildi iepriekšējā gadā.

Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta Vides pārvalde ir apkopojusi informāciju par paveikto rīcības programmas izpildē 2015.gadā.

Pasākumi ar ietekmi uz slāpekļa dioksīda NO₂, daļiņu PM₁₀ un ogļūdeņražu koncentrācijām 2015 .gadā.

T.1.1. Turpināt darbu pie velojoslu ieviešanas autostāvvietu vietā Rīgas centrā un mikrorajonos – 3 km gadā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Satiksmes departaments.

Izstrādāts projekts rekomendējošo velojoslu ierīkošanai Kr.Barona ielā. Projekta izstrādes izmaksas – 9 631 EUR.. Finansējuma avots – Rīgas domes budžets.

T2.1. Rīgas domes struktūrvienībām, aģentūrām un uzņēmēj sabiedrībām uzsākt visu kategoriju elektrisko transportlīdzekļu nomu, pamazām aizvietojo šobrīd nomātos. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

2015.gadā nav veikta jaunu elektromobiļu iegāde.

T2.2. Uztādīt vismaz 5 („Rīgas satiksme”) + 8 („ Rīgas gaisma”) ātrās elektrisko automobiļu uzlādes stacijas. Atbildīgie par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” un Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas gaisma”.

2015.gadā tika uzstādīta vidēji ātrā elektrisko automobiļu uzlādes stacija Vestienas ielā 35 („Rīgas satiksme”).

T2.3. Izmantot pētījuma par dinamiskas slodzes ietekmi uz līdzstrāvas elektrotīkla svārstībām brīvi segmentētā tīklā un svārstību stabilizēšanas iespējām datus, lai rastu risinājumu Rīgas satiksmei izmantotā līdzstrāvas elektrotīkla sprieguma svārstībām un iespējas spriegumu stabilizēt elektromobiļu uzlādes nodrošināšanai. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” kopā ar Fizikālās enerģētikas institūtu gatavo projekta pieteikumu Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas enerģētikas aģentūra” projektam pilsētas elektrotransporta bremzēšanas enerģijas atgūšanai. Projekta finansējumu paredzēts nodrošināt, izmantojot programmu Horizon 2020 un INTERREG finanšu instrumentus. Projekta sagatavošanai izdalīti 14 000 EUR.

T2.5. Projektēt velociņu Centrs – Dārziņi. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Satiksmes departaments.

2015.gadā projektēšanas darbi nav pabeigti, būvprojekta izstrāde turpinās. Būvprojekta izstrādes izmaksas sastāda 52 893 EUR. Finansējuma avots – Rīgas domes budžets.

T2.6. Projektēt velociņus Imanta – Vakarbuļi un Centrs – Ziepniekkalns. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Satiksmes departaments.

2015.gadā tika uzsākta un 2016.gadā turpinās abu būvprojektu izstrāde. Būvprojekta izstrādes izmaksas veloceliņam *Imanta – Vakarbuļļi* sastāda 44 842 EUR, bet veloceliņam *Centrs – Ziepiņkalns* – 23 516 EUR. Finansējuma avots – Rīgas domes budžets.

Rīgas domes Satiksmes departaments informē, ka 2015.gadā tika realizēti vairāki veloinfrastruktūras objekti, kuri nebija iekļauti rīcības programmā gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgā 2011. - 2015.gadam:

- 1,6 km garš veloceļš Vecāķu projektā *Vecmīlgrāvis – Vecāķi* (no Kalngales ielas līdz Atlantijas ielai);
- 3,7 km garš velomaršruts Vecāķu projektā *Vecmīlgrāvis – Vecāķi* (no Atlantijas ielas līdz pludmalei);
- 1,5 km garš velomaršruts veloceļu *Centrs – Bergi* un *Centrs – Mežaparks* savienojums, Gustava Zemgala gatve (Brīvības – Ķīšezera iela);
- 1,1 km gara sabiedriskā transporta – velo josla A.Čaka ielā no Ērgļu ielas līdz Braslas ielai.

T3.1. Atjaunot Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta autobusu parku, uzsākot nomaiņu ar zemāku izmešu autobusiem. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

T3.1.1. Katru gadu nomainīt 35 autobusus uz transporta līdzekļiem ar jaunās paaudzes motoriem (Euro 5).

2015.gadā saņemti 35 jauni autobusi. Izmaksas sastādīja – 13 046 475 EUR.

T3.1.2. Elektrisko sabiedriskā transporta līdzekļu eksperimentāla ekspluatācija:

1) ar ūdeņraža šūnu darbināmi transporta līdzekļi;

2) ar akumulatoru baterijām darbināmi transporta līdzekļi.

2015.gadā Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” piedalījusies šādos ES līdzfinansētos projektos:

- “Ūdeņraža kurināmā elementu elektrisko autobusu komercializācijas stratēģija Eiropā “NewBusFuel”. Pilsētas sabiedriskā transporta depo ūdeņraža uzpildes stacijas inženiertehniskie risinājumi;

- “HiT 2”- ūdeņraža infrastruktūras transportam koridori;

- “H2 Nodes” ūdeņraža kā transporta degvielas uzpildes infrastruktūras izveide TEN-T pamattīkla koridora North SEA – BALTIC ietvaros. „H₂ Nodes” projektā ir iesaistījušās tādas pilsētas kā Arhema, Roterdama, Amsterdama, Rīga, Pērnavā un Kauņa. Šī projekta ietvaros ir paredzēts, ka „Rīgas satiksme” Rīgā ievieš trolejbusus, kuriem rezerves vilces jaudu nodrošinašie dīzeļģeneratori tiktu aizstāti ar jaunās paaudzes ūdeņraža kurināmā elementu moduļiem, lai optimizētu sabiedriskā transporta maršrutus pilsētā, uzlabojot sabiedriskā transporta pieejamību un mazinot SEG lokālo piesārņojumu. Projektā paredzēts Rīgā izbūvēt ūdeņraža uzpildes staciju ar publisku pieejamību, lai veicinātu un veidotu starpvalstu ūdeņraža uzpildes staciju tīklu TEN-T pamattīkla koridorā North SEA – BALTIC.

Iesniegts projekta pieteikums līdzfinansējuma piesaistei no INTERREG Baltijas jūras reģiona finansējuma programmas projektam “Hybrid Trolleybuss”. Projekta ietvaros paredzēts aprīkot vienu trolejbusu ar akumulatoru baterijām un otru ar ūdeņraža kurināmā elementu sistēmu, lai bez savienojuma ar kontakttīklu bezizmešu režīmā veiktu ekspluatācijas režīmu pārbaudes partnerpilsētu sabiedriskā transporta maršrutos

Noslēgts līgums par piedalīšanos projektā par nulles emisijām pilsētu autobusu sistēmās ZeEUS ekspertu darba grupā.

T4.1. Veikt ielu brauktuvju mitro uzkopšanu pa detalizēti izstrādātiem maršrutiem, vadoties pēc meteoroloģiskajiem apstākļiem. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Satiksmes departaments.

2015.gadā 127 853 km garumā 1.un 2.uzturēšanas klases ielās pa speciāli izstrādātiem maršrutiem veikta ielu brauktuvju tīrīšana ar specializēto tehniku, kas aprīkota ar mitrināšanas un vakuuma putekļu savākšanas iekārtām. Kopējās izmaksas sastāda 1 956 015 EUR. Finansējuma avots – Rīgas domes budžets.

T4.2. Vienas papildus specializētās tehnikas vienības iegāde sliežu ceļu tīrīšanai. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

2015.gadā nav veikta specializētās tehniskas vienības iegāde sliežu ceļu tīrīšanai.

R1.1. Zemākas kvalitātes biomasas kurināmā aizvietošana ar augstākas kvalitātes klases kurināmo siltuma ražošanas iekārtās. Atbildīgais par izpildi – a/s "Rīgas siltums”.

Lai nodrošinātu zemākas kvalitātes biomasas kurināmā aizvietošanu ar augstākas kvalitātes klases kurināmo siltuma ražošanas iekārtās, a/s “Rīgas siltums” biokurināmā siltuma avoti ir pilnībā pārgājuši uz biokurināmā iepirkumu ar samaksu par kurināmā siltuma saturu, biokurināmā (koksnes šķeldas) piegādātājus ieinteresējot piegādāt iespējami kvalitatīvāku šķeldu ar lielāku siltuma saturu. 2015.gadā a/s “Rīgas siltums” saņēma šķeldu, kas saskaņā ar a/s “Latvijas meži” klasifikāciju atbilst tehnoloģiskās šķeldas un papīrmalkas šķeldas kvalitātei (mitruma saturs 30-55%, mizas līdz 10%, pelnu saturs līdz 2%) ar ciršanas atlieku šķeldas piejaukumu (mitruma saturs 30-60%, mizas līdz 30%, pelnu saturs – 1-6%).

R2.1. SC „Daugavgrīva” Lēpju ielā 4 uzstādīt jaunu 5 MW biokurināmā katlu māju ar 1 MW kondensācijas siltummaini. Atbildīgais par izpildi – a/s „Rīgas siltums”.

Projekta realizācija tika atlikta sakarā ar to, ka nebija pieejams ES līdzfinansējums. Šobrīd tiek pārskatīti tehniskie risinājumi un tiek izskatīta iespēja rekonstruēt siltumcentrāli, paredzot tās pilnīgu automatizāciju. Rekonstrukcijā tiks izmantotas mūsdienīgas tehnoloģijas un iekārtas ar visaugstāko darbības efektivitāti.

Plānotais finanšu līdzekļu apjoms aktivitātes realizācijai sastāda 4,8 milj. EUR.

R2.3. Īstenot pasākumus siltuma zudumu samazināšanai siltuma pārvades sistēmā – veikt siltumtīklu maģistrāļu rekonstrukciju ar kopējo garumu 10 km ik gadu. Atbildīgais par izpildi – a/s „Rīgas siltums”.

2015.gadā pārbūvēti siltumtīklu posmi, kuros neapmierinošā tehniskā stāvokļa dēļ siltuma zudumi un siltumnesēja noplūdes bija vislielākās, šiem siltumtīklu posmiem bija raksturīgs arī liels avāriju skaits. Pārbūvējot siltumtīklus, tika izmantotas 2.sērijas rūpnieciski izolētās caurules, kā arī rūpnieciski izolētās dubultcaurules. Rūpnieciski izolētajām dubultcaurulēm siltuma zudumi ir daudz mazāki nekā tradicionālām izolētām caurulēm un tās parasti izmanto siltumtīklu posmos, kuros nav paredzēti atzarojuma mezgli, jo tie būtiski sarežģī montāžu, palielinot izmaksas.

2015.gadā tika veikta maģistrāles M-6 pārbūve Juglas ielā posmā no Malienas ielas līdz Kvēles ielai ar kopējo garumu 1,19 km, maģistrāles M-21 pārbūve Maskavas ielā posmā no Eglaines ielas līdz Rušonu ielai ar kopējo garumu 0,73 km, maģistrāles M-23 pārbūve no Bultu ielas līdz ēkai Aviācijas ielā 17 ar kopējo garumu 0,70 km un SC “Ziepniekkalns” siltumtīklu pārbūve posmā no ēkas Mežkalna ielā 7 līdz ēkai Ozolciema ielā 12 k.1 ar kopējo garumu 0,47 km.

Kopumā 2015.gadā pārbūvēti 11,23 km siltumtīklu, tajā skaitā 9,12 km, pielietojot rūpnieciski izolētus cauruļvadus. Finanšu līdzekļu apjoms aktivitātes realizācijai sastādīja 8,1 milj. EUR.

R6.1. Infrastruktūras attīstība Krievu salā Rīgas brīvostas aktivitāšu pārcelšanai no pilsētas centra. Atbildīgais par izpildi – Rīgas brīvostas pārvalde.

2015.gadā infrastruktūras izbūve Krievu salā ir pabeigta. Infrastruktūra paredzēta galvenokārt uzņēmumiem SIA “Riga Coal Terminal” un SIA “STREK” beramkravu uzglabāšanai un pārkraušanai (pavisam izbūvētas 4 beramkravu pārkraušanas piestātnes). Uzņēmumu pārcelšanās no pilsētas centra paredzēta divu gadu laikā no ostas izbūvētās infrastruktūras nodošanas brīža.

Infrastruktūras izbūve izmaksājusi 129 milj. EUR, no kuriem 43,9 milj. EUR ieguldīti 2015.gadā. Finansējuma avoti – ES Kohēzijas fonds, Rīgas brīvostas līdzekļi.

Ogļu putekļus ierobežojošas infrastruktūras izbūve turpināsies arī 2016.gadā.

R6.2. Izbūvēt drenāžas sistēmu cauruļvadiem naftas produktu pārkraušanai Kundziņas salas ZR krastā. Atbildīgais par izpildi – SIA „T2 Terminal”.

Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvalde (VVD LRVP) no SIA “PARS Terminal” (bij. SIA “T2 Terminal”) ir saņēmusi informāciju, ka cauruļvadu drenāžas sistēmas izbūve nav aktuāla un to nav plānots realizēt. SIA “PARS Terminal” šobrīd plāno pārkraušanas darbus tā, lai patstāvīgi cauruļvados atrastos vienas markas degviela, tādēļ nav nepieciešams veikt degvielas atsūkņēšanu no cauruļvadiem un radīt papildus emisijas.

Pasākumi, kas dos ietekmi pēc 2015.gada un pasākumi, kas nepieciešami, lai slāpekļa dioksīda NO₂ un daļiņu PM₁₀ koncentrācijas nepaaugstinātos.

T1. Transporta plūsmu optimizēšana piesārņojuma samazināšanai.

T1.3. Tunēļa izbūves zem dzelzceļa starp Imantu un Zolitūdi tehniskā projekta izstrāde. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Satiksmes departaments.

2015.gadā ir uzsākta un 2016.gadā turpinās būvprojekta izstrāde. Būvprojekta izstrādes izmaksas sastāda 119 457 EUR.

T1.4. Turpināt darbu pie sabiedriskā transporta tīkla pievilcīguma un efektivitātes paaugstināšanas. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme”.

Tiek uzlaboti esošo maršrutu kustības saraksti, lai pasažieriem nodrošinātu ērtāku un kvalitatīvāku sabiedrisko transportu. 2015.gadā ir veiktas izmaiņas 122 autobusu, 12 tramvaju un 61 trolejbusu kustības sarakstos. Sadarbībā ar Rīgas domes Satiksmes departamentu veikti uzlabojumi pilsētas ielu tīklā, lai mazinātu sabiedriskā transporta kavējumus un paaugstinātu sabiedriskā transporta prioritāti kopējā transportlīdzekļu kustībā.

T1.5. Turpināt īpašās bezmaksas sabiedriskā transporta lietošanas dienas svētku reizēs un sevišķi nelabvēlīgos meteoroloģiskajos apstākļos. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

Izpildīts.

T1.6. Izstrādāt turpmākās rīcības autotransporta kustības samazināšanai centrā, kā arī stāvparku sistēmas ieviešanai pilsētā jaunā Rīgas transporta attīstības tematiskā plānojuma ietvaros.

T1.6.2. Veikt pētījumu „Stāvvietu infrastruktūras sadaļas attīstības plāns”, ietverot jautājumu par iebraukšanas maksas ieviešanu centrā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Pētījums pabeigts 2015.gada martā, pieejams tīmekļa vietnes adresē: <http://www.sus.lv/lv/petijumi/rigas-domes-autonovietnu-politikas-un-attistibas-koncepcijas-izstrade-stavvietu>. Finansējums no Rīgas domes budžeta sastādīja 98 131 EUR.

T2.8. Izstrādāt un piešķirt bezizmešu automobiļiem pagaidu atšķirības zīmi.

Izpildīts.

T2.9. Piemērot bezizmešu automobiļiem bezmaksas stāvēšanas iespēju Rīgas pašvaldības autostāvvietās. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” ir sagatavojusi un iesniegusi Rīgas domes Satiksmes departamentā izskatīšanai un tālākai virzīšanai Rīgas domes 2013.gada 5.februāra saistošo noteikumu Nr.206 “Rīgas pilsētas pašvaldības maksas autostāvvietu apsaimniekošanas un lietošanas noteikumi” grozījumu projektu, kas paredz tiesības lietot maksas autostāvvietas bez maksas elektromobiļa vadītājam, ja elektromobilim ir uzstādīta speciālas nozīmes transportlīdzekļa valsts reģistrācijas numura zīme.

T2.10. Rosināt Satiksmes ministriju izstrādāt grozījumus likumdošanas aktos par atšķirības zīmju piešķiršanu bezizmešu automobiļiem. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Izpildīts.

T2.11. Veikt Rīgas domes lietošanā esošo transporta līdzekļu auditu. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme”.

Transportlīdzekļu audits notiek pakāpeniski, izpilde 2015.gadā sastāda 40%.

T4.3. Ielas seguma atjaunošana Brīvības ielā posmā no VEF tilta līdz Matīsa ielai.

Ielas seguma atjaunošanu plānots veikt 2018.gadā.

R1.3. Uzsākt austrumu – rietumu dzelzceļa koridora un Pierīgas pasažieru vilcienu maršrutu tīkla elektrifikāciju ar 25 kV maiņspriegumu. Atbildīgais par izpildi – LR Satiksmes ministrija.

No VAS “Latvijas dzelzceļš” Projektu vadības daļas saņemta informācija, ka darbus paredzēts uzsākt 2018.gadā pēc pieteikuma apstiprināšanas Eiropas Komisijā un pēc darbu izpildītāju konkursa pabeigšanas. 2016.gadā tiek gatavoti projekta pieteikuma dokumenti.

R3.1. Pētījuma veikšana par iespējām samazināt vidējas jaudas sadedzināšanas iekārtu radīto piesārņojumu Latvijas lielākajās pilsētās, lai varētu aktualizēt 2013.gada 2.aprīļa Ministru kabineta noteikumus Nr.187 „Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām” iekļautās emisijas robežvērtības sadedzināšanas iekārtām ar jaudu lielāku par 50 MW. Atbildīgais par izpildi – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Pētījums ir pabeigts, grozījumi Ministru kabineta noteikumos nav sagatavoti.

R4.1.a. Izstrādāt rīcības programmu PM_{2,5} gada vidējo koncentrāciju samazināšanai Latvijas lielāko pilsētu fona stacijās. Atbildīgais par izpildi – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Pētījums ir pabeigts.

R4.1b. Izvērtēt iespēju izmantot programmas priekšlikumus un secinājumus gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Iespējas izmantot pētījuma priekšlikumus jaunajā rīcības programmā gaisa kvalitātes uzlabošanai Rīgā laika periodam no 2016. līdz 2010.gadam, izvērtēs rīcības programmas izstrādātājs – SIA “ELLE”.

R4.2. Jaunu objektu, kuru izmantošana saistīta ar neiekotū birstošu materiālu uzglabāšanu un pārkraušanu un šīs darbības apjoms pārsniedz 500 000 tonnu gadā, būvniecībā, rekonstrukcijā vai būtisku darbības izmaiņu gadījumā,

jāizmanto slēgti uzglabāšanas un pārkraušanas paņēmieni, kas atbilst labākajām pieejamām metodēm attiecīgā nozarē. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pilsētas būvvalde.

2015.gadā šāda prasība nevienam operatoram nav piemērota.

R5.1. Lemjot par būvniecības atļaušanu teritorijā, kur ir konstatēts slāpekļa dioksīda (NO₂) gada robežlieluma pārsniegums, ņem vērā Rīgas domes 2006.gada 14.novembra saistošos noteikumus Nr.60 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu”. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pilsētas būvvalde.

Tiek ievērots.

R5.2. Ja būvniecību plāno teritorijā, kas saskaņā ar Rīgas domes 2006.gada 14.novembra saistošajiem noteikumiem Nr.60 „Par gaisa piesārņojuma teritoriālo zonējumu” atrodas II gaisa piesārņojuma teritoriālajā zonā, un šīs būvniecības rezultātā tiks uzbūvēta vai ierīkota stacionāra iekārta, kura radīs NO₂ emisiju, vai transportlīdzekļu novietne ar vairāk nekā 50 transportlīdzekļu ietilpību vai ar transportlīdzekļu mainību uz vienu transportlīdzekļu novietni, lielāku par 2 transportlīdzekļiem jebkurā diennakts stundā, būvniecības ierosinātājs iesniedz Būvvaldē iecerētās darbības rezultātā plānoto NO₂ summāro gada vidējo koncentrāciju (kopā ar fonu), to izvērtējot Būvvalde plānošanas un arhitektūras uzdevumā nosaka pasākumus slāpekļa dioksīda koncentrācijas mazināšanai. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pilsētas būvvalde.

Pasākums tiek realizēts daļēji, jo saskaņā ar Rīgas pilsētas būvvaldes sniegto informāciju, būvvaldē nav speciālistu, kas varētu vērtēt slāpekļa dioksīda summāro gada vidējo koncentrāciju un noteikt nepieciešamos pasākumus slāpekļa dioksīda koncentrācijas samazināšanai.

R6.3. Apzināt iespējamus tehnoloģiskos risinājumus (tajā skaitā tvaika apstrādes iekārtu uzstādīšanas iespējamību) GOS emisiju samazināšanai no Rīgas brīvostas teritorijā strādājošiem uzņēmumiem, kas nodarbojas ar naftas un ķīmisko produktu pārkraušanu no uzglabāšanas rezervuāriem uz kuģu tilpnēm (izņemot pārvietojamās cisternas). Atbildīgais par izpildi – Rīgas brīvostas pārvalde.

Ir izskatītas tvaiku atsūkšanas sistēmas uzstādīšanas iespējas Rīgas brīvostas pārvaldei piederošajās piestātnēs, kurās notiek naftas produktu pārkraušanas operācijas. 2015.gadā ir notikušas apspriedes ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju un tās institūcijām par tvaiku apstrādes iekārtu nepieciešamību un to ieviešanas nodrošināšanu. Šobrīd Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kopā ar iesaistītajām pusēm, tajā skaitā Rīgas brīvostas pārvaldi, izvērtē iespējamās normatīvo aktu izmaiņas, kuras paredz uzlikt par pienākumu aprīkot ar degvielas un citu ķīmisko produktu tvaiku pārstrādes iekārtām piestātnes, kuras tiek izmantotas noteikta daudzuma naftas produktu pārkraušanai.

R6.5. Naftas produktu, kuros benzola sastāvs ir mazāks par 1% un viršanas temperatūra ir lielāka par 20⁰ C, kā arī naftas produktu ar augstu sēra sastāvu pārkraušana no rezervuāriem tiks veikta piestātnē KS-28, Kundziņsalā. Atbildīgais par izpildi – SIA „T2 Terminal” (no 2015.gada 12.novembra SIA “PARS Terminal”).

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai 2015.gadā šī prasība tikusi ievērota.

R6.6. Pārkraušanas procesa stingrāka kontrole – ierobežot dzelzceļa cisternu lūku atvēršanas laiku un vienlaicīgi atvērto lūku skaitu. Atbildīgie par izpildi – SIA „OVI Rīga”, SIA „T2 Terminal” (no 2015.gada 12.novembra SIA “PARS Terminal”), SIA „Woodison Terminal”.

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai operatori ir ievērojuši šo nosacījumu – dzelzceļa cisternu lūkas tiek atvērtas tikai vagonu mērījumu un apakšējo vārstu atvēršanas un aizvēršanas gadījumos.

R6.7. Izmantot speciālus vākus ar neliela izmēra – 100 mm atveri dzelzceļa cisternu atvērto lūku noseģšanai, kas vairakkārt samazinās tvaiku brīvas izplūdes laukumus cisternu apkalpošanas laikā. Atbildīgie par izpildi – SIA „OVI Rīga”, SIA „T2 Terminal” (no 2015.gada 12.novembra SIA “PARS Terminal”), SIA „Woodison Terminal”

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai operatori ir ievērojuši šo nosacījumu – dzelzceļa cisternu lūku noseģšanai tiek izmantoti pagaidu vāki. Šādus vākus izmanto arī a/s „B.L.B. Baltijas termināls”.

R6.8. Šķīdinātāju un citu ar naftas pārstrādes vieglajām frakcijām piesātināto produktu pārsūkņēšanu no dzelzceļa cisternām uz rezervuāriem veikt pakāpeniski ar samazinātu jaudu, tādējādi samazinot GOS izplūdes intensitāti un smaku koncentrāciju no uzpildāmajiem rezervuāriem. Atbildīgie par izpildi – SIA „T2 Terminal” (no 2015.gada 12.novembra SIA “PARS Terminal”), SIA „Woodison Terminal”.

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai operatori ievēro šo nosacījumu – dzelzceļa cisternu, rezervuāru, kuģu uzpildīšanas sākuma un nobeiguma procesos pārkraušanas jauda pakāpeniski tiek samazināta.

R6.9. Termināļu teritorijās pārkraušanas darbus organizēt, maksimāli ievērojot meteoroloģiskos apstākļus un vēja virzienu, lai izmešu izkliede netiktu vērsta uz dzīvojamajiem namiem. Atbildīgie par izpildi – SIA „OVI Rīga”, SIA „T2 Terminal”(no 2015.gada 12.novembra SIA “PARS Terminal”), SIA „Woodison Terminal”.

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai operatori ievēro šo nosacījumu, termināļi ir iegādājušies un uzstādījuši meteoroloģiskās novērošanas stacijas.

R6.10. Nomainīt rezervuāru elpošanas vārstus, modernizēt naftas produktu noliešanas/uzpildes vietas, izbūvēt jaunu dzelzceļa estakādi. Atbildīgais par izpildi – SIA „OVI Rīga”.

Atbilstoši Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes sniegtajai informācijai operators 2015.gadā ir pabeidzis elpošanas vārstu nomaiņa visiem rezervuāriem, modernizēta naftas produktu noliešanas/uzpildes vieta – uzstādīta rekuperācijas stacija. 2014.gadā ir izbūvēta jauna dzelzceļa estakāde ar jaunām noliešanas/uzpildes iekārtām.

R6.11. Rīgas brīvostas teritorijā esošo uzņēmumu pastiprināta kontrole. Atbildīgais par izpildi – Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālā vides pārvalde.

2015.gadā ir pastiprināti kontrolēti operatori, kuru darbības rezultātā apkārtējā gaisā nonāk GOS emisijas.

M1.1. Turpināt esošās mārketinga aktivitātes un līdz šim izmantoto pieeju pieslēgumu veicināšanai centralizētajai siltumapgādei Rīgas centrā. Atbildīgais par izpildi – a/s „Rīgas siltums”.

Izpildot Rīgas siltumapgādes attīstības koncepcijas 2006.-2016.gadam nostādnes, lai samazinātu lokālo apkures iekārtu skaitu Rīgas pilsētā, a/s “Rīgas siltums” turpina darbu saskaņā ar akciju sabiedrības valdes sēdē 2013.gada 17.aprīlī apstiprināto nolikumu “Nolikums par ilgtermiņa investīciju un siltumenerģijas piegādes un lietošanas līgumu slēgšanas un jaunu pieslēgumu vai jaudas palielināšanas realizēšanu”. Pamatojoties uz šo nolikumu a/s “Rīgas siltums” veic potenciālo siltumenerģijas lietotāju apzināšanu, sadarbības iespēju izvērtēšanu, piedāvājumu izteikšanu, līgumu slēgšanu, siltumtīklu izbūvi un objektu pieslēgšanu.

2015.gadā Rīgas vēsturiskajā centrā centralizētajai siltumapgādes sistēmai pieslēgtas gan jaunbūves (Vaļņu ielā 49, Skārņu ielā 11, Baznīcas ielā 18a,), gan ēkas pēc to pārbūves (Miesnieku ielā 13, 15 un 17, Palasta ielā 5, Audēju ielā 10, Elizabetes ielā 12 un 22, Dzirnāvu ielā 6, Blaumaņa ielā 22 un Antonijas ielā 26). Pāriet no alternatīvas siltumapgādes un pieslēgties centralizētajai siltumapgādes sistēmai 2015.gadā izvēlējās kafejnīcas ēkas nomnieki Brīvības bulvārī 26, kā arī Rīgas 1.slimnīca Bruņinieku ielā 5.

A/s “Rīgas siltums” turpina pārrunas un risina pieslēguma iespējas centralizētajai siltumapgādes sistēmai ar īpašniekiem un apsaimniekotājiem par tādiem objektiem, kas šobrīd saņem siltumenerģiju no vietējām katlu mājām, piemēram, Iekšlietu ministrijas autobāze Vestienas ielā 4 un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests Slokas ielā 66, kam šobrīd jau ir izstrādāts būvprojekts siltumtīklu izbūvei.

Finanšu līdzekļu apjoms šīs aktivitātes realizācijai 2015.gadā sastādīja 0,66 milj. EUR.

M1.2. Rīgas pašvaldībā izveidot 3 energoinspektoru štata vietas, lai ar regulārām sadedzināšanas iekārtu pārbaudēm un iedzīvotāju informēšanu stimulētu neefektīvu un novecojušu sadedzināšanas iekārtu nomaiņu ar modernākām un vides prasībām atbilstošākām iekārtām, kā arī sekmētu augstākas kvalitātes kurināmās koksnes izmantošanu sadedzināšanas iekārtās. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”.

Nav izpildīts, jo Rīgas domes vadība un Finanšu departaments līdz šim nav atbalstījuši šo paskumu.

M1.3. Popularizēt siltumsūkņu un saules kolektoru izmantošanu siltumapgādei un karstā ūdens sagatavošanai. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”.

Šī tematika un ieviešamie pasākumi iekļauti 2014.gada 8.jūlijā ar Rīgas domes lēmumu apstiprinātajā „Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plānā viedai pilsētai 2014.-2015.gadam”.

Ir izveidots e-katalogs „Labākās prakses projekti viedai pilsētai” (skat. www.rea.riga.lv) ar 16 labākās prakses paraugprojektiem viedai pilsētai latviešu un angļu valodā.

Šī tematika tika iekļauta Rīgas enerģētikas dienu 2015 pasākumos, kā arī starptautisko projektu GreenITNet un STEP Up organizētajos pasākumos.

M2.1. Veicināt ēku energoefektivitāti paaugstinošu pasākumu īstenošanu daudzdzīvokļu ēkās. Atbildīgais par pasākumu M2.1.1.–M2.1.8. izpildi – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”.

M2.1.1. Organizēt daudzdzīvokļu māju energoauditus ar pašvaldības 80% līdzfinansējumu (100 ēkās katru gadu).

2015.gadā sagatavoti 40 energoauditi un energosertifikāti daudzdzīvokļu mājām.

M2.1.2. Izstrādāt ēku renovācijas paraugprojekti 12 Rīgā visbiežāk sastopamo ēku tipiem ar 100% pašvaldības finansējumu.

Pasākums 2015.gadā nav realizēts.

M2.1.3. Rīkot atvērto durvju dienas renovētās daudzdzīvokļu mājās (6 reizes gadā).

2015.gadā ir notikušas 4 atvērto durvju dienas pie namiem Finieru ielā 15, Bauskas ielā 51, Augusta Dombrovska ielā 49 un Ļermontova ielā 8.

M2.1.4. Rīkot diskusiju seminārus par jautājumiem, kas skar daudzdzīvokļu māju renovācijas kvalitātes problēmas (6 reizes gadā).

2015.gadā organizēti vai ņemta dalība 16 semināros, izlaisti 3 e-žurnāli “REA vēstnesis”, sagatavots un izplatīts 1 informatīvais buklets, organizētas 40 iedzīvotāju sapulces par māju siltināšanu.

M2.1.5. Nodrošināt iedzīvotājiem Energoefektivitātes informācijas centra konsultācijas par daudzdzīvokļu māju renovāciju.

2015.gadā Energoefektivitātes informācijas centrs ir nodrošinājis konsultācijas iedzīvotājiem kā tiešsaistē, tā arī izmantojot telefonu.

M2.1.6. Sagatavot un ieviest publiski pieejamu e-datu bāzi par daudzdzīvokļu māju energoefektivitāti centralizētai siltumapgādei pieslēgtiem namiem.

2015.gadā datu bāze papildināta un aktualizēta (šobrīd tajā ir 5100 daudzdzīvokļu ēkas).

M2.1.7. Iesaistīt pašvaldības uzņēmumus daudzdzīvokļu māju renovācijas procesā pēc ESKO principiem.

Rīgas pašvaldības aģentūras “Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA “Rīgas namu pārvaldnieks”, SIA “Rīgas pilsētbūvnieks”, privāto ESKO firmu un Energoefektivitātes fondu kopīgas sadarbības rezultātā 2015.gadā pabeigta 5 daudzdzīvokļu māju renovācija (Kr.Valdemāra ielā 145/1, Augusta Dombrovska ielā 49, Sergeja Eizenšteina ielā 67, Bauskas ielā 63/1 un Ļermontova ielā 8). Pavisam Rīgā renovētas 70 mājas, tajā skaitā 2 studentu dienesta viesnīcas Ķīpsalā.

M2.1.8. Atbalstīt ESKO kompānijas SIA „RenEsko” ienākšanu Rīgā daudzdzīvokļu māju renovācijas procesā.

2015.gadā pasākums nav realizēts.

M3.1. Pilsētas gaisa piesārņojuma zonu karšu izstrāde.

M3.1.1. Izstrādāt gaisa piesārņojuma zonu kartes slāpekļa dioksīdam (NO₂), daļiņām PM₁₀ un benzolam. Iegūto informāciju par piesārņojošo vielu koncentrācijām pilsētā izmantot siltumapgādes u.c. jautājumu risināšanā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Zonu kartes slāpekļa dioksīdam (NO₂) un daļiņām PM₁₀ izstrādātas 2014.gadā. 2015.gada maijā noslēgts līgums par benzola zonējuma izstrādi. Izpildes termiņš – 2016.gada 19.februāris. Finansējums no Rīgas vides aizsardzības fonda – 22 000 EUR.

M3.1.2. Iegūto informāciju par Rīgas pilsētas teritoriālo zonējumu, pamatojoties uz slāpekļa dioksīda un daļiņu PM₁₀ gada vidējām koncentrācijām, izmantot pilsētplānošanā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

Jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros tika apspriests kā ar teritorijas plānošanas instrumentiem, piemēram, zonējumu, buferzonām vai papildus apbūves noteikumiem būtu iespējams uzlabot gaisa kvalitāti apkaimēs, kur, balstoties uz NO₂ un daļiņu PM₁₀ teritoriālo zonu karti, tā ir īpaši aktuāla problēma.

Departamenta vides speciālisti snieguši priekšlikumus individuālām apbūves iecerēm Rīgas pilsētas būvvaldei, balstoties uz NO₂ teritoriālā zonējuma karti atbilstoši Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 130.¹ - 130.³ punkta prasībām.

M3.2. Izstrādājot detālplānojumus, lokālplānojumus teritorijās, kur slāpekļa dioksīda (NO₂) gada vidējā koncentrācija pārsniedz vai ir tuvu pieļaujamajam robežlielumam 40 μgm³ (I un II gaisa piesārņojuma teritoriālās zonas), paredz vienu vai vairākus pasākumus slāpekļa dioksīda emisiju mazināšanai atbilstoši konkrētās teritorijas īpašajiem apstākļiem, piemēram, autotransporta kustības ierobežošanu, autonovietņu skaita samazināšanu, sabiedriskā transporta pieejamības palielināšanu,

apstādījumu teritoriju platību palielināšanu u.c. pasākumus. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Pilsētas attīstības departaments.

2015.gadā izvirzīti nosacījumi lokālplānojumu teritoriju attīstībai gadījumos, kad lokālplānojuma teritorijā slāpekļa dioksīda (N_2) pieļaujamais robežlielums gadā cilvēka veselības aizsardzībai pārsniedz vai ir tuvu pieļaujamajam normatīvam (I un II gaisa piesārņojuma teritoriālās zonas):

- Zaķusalas ziemeļu daļas teritorijas lokālplānojumam – izvērtēt plānotās apbūves un objektu iespējamās ietekmes uz pilsētvides aerāciju, insolāciju, trokšņa un gaisa piesārņojuma līmeņa pieaugumu un paredzēt atbilstošus risinājumus negatīvo ietekmju samazināšanai;

- Skanstes apkaimes teritorijas lokālplānojumam – izvērtēt gaisa piesārņojuma samazināšanas pasākumu nepieciešamību un izstrādāt rekomendācijas vai paredzēt atbilstošus risinājumus gaisa piesārņojuma samazināšanai.

A1.1. Nodrošināt gaisa monitoringa sistēmas darbību Rīgā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Izpildīts, 2015.gadā izlietotais finansējums no Rīgas domes budžeta – 53 336 EUR .

A1.2. Izvērtēt nepieciešamību un pozitīva lēmuma gadījumā uzstādīt rūpnieciskā piesārņojuma novērtējuma staciju Rīgas brīvostas teritorijas apkārtnē tā, lai stacijas novietojums pilnībā atbilstu 2009.gada 3.novembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti” 11.pielikuma prasībām. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Izvērtējums veikts 2015.gadā, pieņemts lēmums pārvietot rūpnieciskā piesārņojuma novērtējuma staciju uz Mīlgrāvja ielu 10, mērījumi tiks uzsākti no 2016.gada marta.

A1.3. Nodrošināt pilsētas fona monitoringa stacijas darbību Kronvalda bulvārī. Atbildīgais par izpildi – VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”.

Izpildīts, izlietotais finansējums 2015.gadā – 14 230 EUR no VARAM budžeta.

A2.1. Datu bāzes veidošana un uzturēšana par individuālajām apkures iekārtām mājāsaimniecībās. Atbildīgais par izpildi – Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”.

Pasākums nav pildīts, jo „Rīgas enerģētikas aģentūrā” joprojām nav energoinspektoru (plānotas 3 energoinspektoru vietas).

A3.1. Nodrošināt informēšanas sistēmu darbību Rīgā. Veikt tehnisko apkopi informatīvajiem tablo uz gaisa monitoringa stacijām Brīvības ielā un Kr.Valdemāra ielā. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

2015.gadā par Rīgas domes budžeta līdzekļiem tika nodrošināta informatīvā tablo darbība Brīvības ielā, Kr.Valdemāra ielā uzstādītā informatīvā tablo renovēšanai finansējums netika piešķirts. Informatīvo tablo tehniskā apkope 2015.gadā tika nodrošināta no Rīgas domes budžeta līdzekļiem un sastādīja 480 EUR.

A3.2. Nodrošināt iedzīvotājiem iespēju operatīvi ziņot pa atsevišķu telefonu diennakts režīmā par augstu gaisa piesārņojumu vai smakas traucējumu, kā arī iegūt informāciju par terminālī notiekošajām darbībām, kas jūtami pasliktinājušas gaisa kvalitāti termināļa darbības rajonā. Atbildīgais par izpildi – SIA „T2 Terminal”.

2015.gadā sakarā ar remontdarbiem un komunikācijas sistēmas pārkārtošanu šāda iespēja vairs netiek nodrošināta.

A3.3. Izveidot vadības grupu rīcības programmas izpildes uzraudzībai. Atbildīgais par izpildi – Rīgas domes Mājokļu un vides departaments.

Atbalsta aktivitāte nav realizēta, jo šajā rīcības programmas izpildes etapā novērtēta kā nelietderīga.